

Visie op burgerparticipatie

Bij alle zes gemeenten staat burgerparticipatie hoog op de agenda. Er is geen blauwdruk voor de wijze waarop de gemeenten burgerparticipatie vormgeven, maar iedere gemeente heeft hierin wel haar eigen aandachtspunten.

De gemeente Haaren stimuleert burgerinitiatieven. In de vier dorpen wonen veel betrokken inwoners die ideeën hebben en initiatieven nemen om de leefbaarheid en de duurzaamheid van de straat, wijk en of dorp te versterken. De gemeente Haaren zoekt aansluiting bij deze ideeën en initiatieven. Ze denkt mee, faciliteert, luistert, ondersteunt en neemt waar nodig het voortouw. Recente voorbeelden zijn het beleid voor Adaptief Beheer van de openbare ruimte en het ontwerp voor de herinrichting van het Mgr. Bekkersplein dat via co-creatie tot stand komt.

Boxtel zet met 'Meewerkend Boxtel' in op de samenwerking tussen burgers, instellingen, bedrijven en gemeente, die onderling meewerken aan initiatieven van de andere partijen. De gemeente heeft wijkmakelaars aangesteld die voor de verbinding zorgen. De gemeenteraad gaat bewust ruimte creëren voor eigen initiatief door meer los te laten. De uitwerking hiervan vindt plaats in het kader van Right to Challenge. Om de overheidsparticipatie zowel bestuurlijk als ambtelijk te omarmen sluit de gemeenteraad aan bij Meewerkend Boxtel.

Voor de gemeente Heusden is de eigen kracht van de samenleving een belangrijk speerpunt. De gemeente Heusden positioneert zich te midden van de samenleving. Schaalverdieping noemt zij dit. De gemeente richt zich meer op overheidsparticipatie en doet mee met initiatieven van de inwoners. Heusden hanteert daarvoor de slogan Dromen. Doen. Heusden. Onder de noemer 'HeuseService' werkt de gemeente met klantcoördinatoren, accountmanagers en zogenaamde mogelijkmakers.

De gemeente Oisterwijk biedt (project-) ondersteuning aan de activiteiten en evenementen die door inwoners worden opgepakt. De verordening burgerinitiatieven maakt het mogelijk

een burgerinitiatief op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen. Ook beschikt de gemeente al sinds 2012 over een eigen gemeentelijk burgerpanel. Hiermee peilt de gemeente snel en eenvoudig de mening van de inwoners over diverse thema's die binnen de gemeente spelen.

De gemeente Vught betreft burgers en organisaties op uiteenlopende manieren bij de voorbereiding en uitvoering van beleid. Per onderwerp kijkt de gemeente welke vorm van participatie het meest geschikt is om de burger invloed te laten uitoefenen. Ook nieuwe vormen worden uitgetest. Dit varieert van informeren tot meebeslissen. Zo zijn bewoners in de omgeving van het spoor nauw betrokken bij de besluitvorming voor de keuze voor de ligging van het tracé van het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer.

De gemeente Tilburg stimuleert inwoners en ondernemers om zelf aan de slag te gaan en kijkt daarbij wat mogelijk is aan ondersteuning. Tilburg is een stad van doeners; een stad, die de handen ineen slaat. Zonder dat iemand zegt dat het moet gebeuren, ontstaan nieuwe initiatieven: in de straat, in clubs en in bedrijven. Innoveren zit in het karakter van de Tilburgers. Ook de gemeente Tilburg kent het Right to Challenge. Bewoners die van mening zijn dat ze een gemeentelijke taak beter uit kunnen voeren, kunnen daar een voorstel voor indienen.

Ondersteuning burgerinitiatieven

De gemeente Haaren heeft projectsubsidies voor evenementen of experimenten die het welzijn van de inwoners van de gemeente Haaren bevorderen. Omdat de subsidie bedoeld is als stimulans van nieuwe activiteiten, die iets toevoegen aan de reeds bestaande activiteiten, ontvangt eenzelfde activiteit of experiment maximaal twee keer een projectsubsidie. De mogelijkheden en hoogte van de subsidie worden per project bekeken. Daarnaast financiert de gemeente Haaren dorpsinitiatieven vanuit bestaande reguliere budgetten.

In de gemeente Boxtel hebben de meeste wijken/dorpen een ontwikkelingsplan. Voor de uitvoering van die plannen zijn wijkvisiegelden beschikbaar (totaal € 600.000,-).

De gemeente Heusden heeft projectsubsidies voor activiteiten voor haar inwoners die vernieuwend zijn en die Heusden op een positieve manier in de publiciteit brengen. Het budget is € 15.000,- per jaar. Per activiteit is de bijdrage maximaal € 2.500,-.

Ook heeft de gemeente Heusden een 'innovatiebudget sociaal domein' voor kleinschalige burgerinitiatieven die zich richten op innovatie van de zorg en ondersteuning voor de kwetsbare inwoners in de gemeente. Een bijdrage hieruit is eenmalig en bedraagt maximaal € 5.000,- per aanvraag. Daarnaast heeft de gemeente een budget om kleine experimenten te ondersteunen en wordt bekeken in hoeverre een initiatief aansluit bij doelstellingen van bestaande budgetten.

In de gemeente Oisterwijk staat procesmatige ondersteuning van burgerinitiatieven voorop. Daarnaast wordt per project bekeken of er financiële ondersteuning mogelijk is.

In de gemeente Vught kunnen vernieuwende activiteiten op het gebied van sport, cultuur, maatschappelijk welzijn of een activiteit voor jongeren een projectsubsidie ontvangen van maximaal € 2.500,-.

In de gemeente Tilburg kunnen inwoners een idee, om hun straat, wijk of dorp gezelliger, socialer of veiliger te maken, indienen in het kader van 'Verrijk je Wijk!'. De gemeente financiert, maar de wijkorganisatie of dorpsraad beslist of de aanvraag wordt goedgekeurd of niet. Daarnaast kunnen maatschappelijke initiatieven op het gebied van werk, inkomen en onderwijs in de vijf Tilburgse impuls wijken een eenmalige financiële ondersteuning aanvragen vanuit het Tilburg Akkoord.

Dorps- en wijkgerichte aanpak

In Haaren is sinds 1 mei 2017 een dorpsnetwerker die het aanspreekpunt is voor alle inwoners van de vier dorpen en de verbinding bevordert tussen allerlei maatschappelijke initiatieven.

De gemeenten Boxtel, Heusden, Oisterwijk en Tilburg werken met wijkwethouders. Elke wethouder heeft één of meerdere wijken of kernen onder zijn/haar hoede. In Oisterwijk heeft ook de Burgemeester een aandachtswijk. De gemeente Heusden heeft ook een overkoepelend wethouder voor wijk- en buurtgericht werken. Gemeenten Haaren en Vught kennen geen wijkwethouders.

In Tilburg heeft elke wijk- of dorpsraad regelmatig overleg met de omgevingsmanager en wijkregisseur van de gemeente. Ook is er één contactambtenaar voor alle wijk- en dorpsraden waar het gaat om stedelijke zaken.

Dorps- en wijkraden

In de gemeenten Boxtel, Oisterwijk en Tilburg zijn dorps- en/of wijkraden actief. In de gemeente Heusden zijn geen (formeel gekozen) wijk- of dorpsraden, maar hebben diverse kernen en wijken een BuurtBestuurt-groep. De gemeenten Haaren en Vught kennen geen dorps- of wijkraden. Wel streeft de gemeente Vught ernaar te komen tot ten minste vijf wijksteunpunten.

De dorps- en wijkraden in de gemeente Boxtel worden ondersteund met structurele wijkbudgetten, variërend van € 6.432,- tot € 20.191,-. Er zijn twee wijkmakelaars aanspreekpunt voor de dorps- en wijkraden vanuit de gemeente.

In Heusden beschikt elke BuurtBestuurt-groep over een budget van € 7.500,- voor kleinere en € 10.000,- voor grotere kernen/wijken. Ook denkt de gemeente Heusden graag met inwoners mee over andere financieringsbronnen, zoals fondsen en hoe initiatieven met elkaar kunnen worden verbonden.

De gemeente Oisterwijk werkt in een open relatie samen met de dorpsraad Moergestel, de buurtraad Heukelom en de diverse wijkcentra en wijkbesturen. Met de wijkcentra en hun ontmoetingsruimten is de samenwerking vastgelegd in schriftelijke overeenkomsten.

In de gemeente Tilburg krijgen dorps- en wijkraden een budget dat is opgebouwd uit een basisbedrag van € 6.000,- en een bedrag van € 1,- per inwoner.